

**Aanvalsprogramma
Informatievoorziening
Politie 2011-2014**
Continuïteit, Verbetering en Vernieuwing

Landelijk CIO-office • 19 september 2011

Opdrachtgever: Minister van Veiligheid & Justitie

**Samenstelling en
redactie:** Landelijk CIO Office

Informatie
Contactpersoon: Drs. J.W.C.H. Jansen
Telefoon: 06 8363 1513
E-mail: Jan.jansen@vtspn.nl

Versie: 19 september 2011
Status: Definitief

Inhoudsopgave

1.	Inleiding.....	5
1.1	Aanleiding.....	5
1.2	Onderzoek Algemene Rekenkamer	6
1.3	Aanvalsprogramma	6
2.	Afbakening	8
2.1	Doelen	8
2.2	Resultaten	8
2.2.1	<i>Resultaten tot en met 2017</i>	9
2.2.2	<i>Resultaten 2012</i>	9
2.3	Sporen en deelprogramma's.....	10
2.4	Uitgangspunten	11
2.5	Randvoorwaarden	12
2.6	Samenhang met andere programma's.....	13
3.	Continuïteit.....	14
3.1	Technische continuïteit.....	14
3.1.1	<i>Opdracht en resultaten</i>	14
3.1.2	<i>Aanpak en uitgangspunten</i>	15
3.2	Technische verbetering: sanering en centralisatie.....	15
3.2.1	<i>Opdracht en resultaten</i>	15
3.2.2	<i>Aanpak en uitgangspunten</i>	16
4.	Vernieuwing	17
4.1	Inleiding	17
4.2	Deelprogramma Vernieuwing Basisvoorzieningen	18
4.3	Deelprogramma Voorzieningen Bedrijfsvoering.....	19
4.3.1	<i>Dag 1 Gereedheid</i>	19
4.3.2	<i>Middellange termijn</i>	20
4.3.3	<i>Lange termijn</i>	20
4.4	Deelprogramma Landelijk Computercentrum Politie	21
4.4.1	<i>Opdracht en resultaten</i>	21
5.	Business	23
5.1	Inleiding	23
5.2	Doelstelling en resultaten	23
5.2.1	<i>Informatiearchitectuur</i>	23
5.2.2	<i>Harmonisatie werkprocessen</i>	24
5.2.3	<i>Functionele specificaties t.b.v. vernieuwing basisvoorzieningen</i>	24
5.3	Informatiemanagement	24
5.4	Functionele verbeteringen.....	25

5.5	Sanering van applicaties	26
6.	Transitie	27
6.1	Inleiding	27
6.2	Transitiestrategie	27
6.3	Transitiescenario's	28
6.4	Transitierandvoorwaarden.....	29
6.5	Aanvullende kennis en capaciteit voor het Aanvalsprogramma	29
6.5.1	<i>Extra capaciteit voor continuïteit, risicobeheersing en transitie</i>	29
6.5.2	<i>Extra capaciteit voor migratie en ontwikkeling nieuwe voorzieningen</i>	30
7.	Governance	31
7.1	Uitgangspunten	31
7.2	Organogram	31
7.3	Rollen	32
7.4	Relatie met de lijnorganisatie	34
7.5	Bemensing.....	34
8.	Beheersing.....	35
8.1	Tijd- en capaciteitsbeheersing.....	35
8.2	Budgetbeheersing en verantwoording	35
8.3	Kwaliteitsbeheersing	35
8.4	Informatiebeheersing.....	36
8.5	Risicobeheersing.....	36
8.6	Planning- en controlcyclus	36
9.	Planning	37
10.	Financiën	38
	Bronvermelding.....	40

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Politiewerk is sterk afhankelijk van informatie en ICT. Met dit Aanvalsprogramma wil de minister de ernstige en hardnekkige knelpunten van de informatievoorziening en ICT, waarmee de politie al jaren kampt, oplossen.

ICT-systemen

Politie mensen moeten kunnen vertrouwen op de ICT-systemen. Uitval is funest voor het vertrouwen in de ICT-systemen. Zo zit de langdurige uitval van de ICT-systemen in Noordoost-Nederland begin 2010 politie mensen nog vers in het geheugen. ICT-systemen moeten het werk van de politie ondersteunen. Politie mensen zijn nu ontevreden over de functionaliteit en bruikbaarheid van de basisvoorzieningen¹. Dat geldt met name voor de Basisvoorziening Handhaving. Sinds de ingebruikneming van de basisvoorzieningen zijn er veel knelpunten gesignaleerd en wensen geuit. Onder andere de Inspectie Openbare Orde en Veiligheid (IOOV) heeft de implementatie en het gebruik van de basisvoorzieningen onderzocht en aanbevelingen gedaan. De behoefte van politie mensen aan verbetering van de functionaliteit en bruikbaarheid van de basisvoorzieningen is groot en dringend.

Technische infrastructuur

De technische infrastructuur moet betrouwbaar zijn. Het Expertisecentrum (HEC) heeft in haar onderzoek naar de computercentra van de politie veel achterstallig onderhoud in de techniek en organisatie vastgesteld en grote verschillen tussen de computercentra van de politie. De achterstanden en verschillen in de techniek en organisatie vormen aanzienlijke risico's voor de continuïteit en stabiliteit van de ICT-systemen en de ondersteuning van politiewerk.

De achterstanden in en de verschillen tussen de computercentra zijn zo groot, dat HEC heeft aanbevolen om de techniek en organisatie van de computercentra te vernieuwen en samen te voegen in één landelijk computercentrum. Belangrijk is dat bij de realisatie van het nieuwe landelijke computercentrum wordt voorkomen dat er weer verschillen ontstaan. Tijdens de vernieuwing van de techniek en organisatie moet voor politie mensen de continuïteit van de systemen natuurlijk zijn gewaarborgd.

Het gevolg van het achterstallige onderhoud in de techniek en organisatie is dat het beheer van de huidige technische infrastructuur van de politie zeer arbeidsintensief en duur is. De beheerkosten zijn te hoog en beslaan vrijwel het totale ICT-budget. De mogelijkheden voor de verbetering en vernieuwing van de ICT-systemen zijn beperkt zowel in geld als snelheid. Als de huidige ontwikkeling zich voortzet, dan zal het ICT-budget volledig opgaan aan beheer. Vernieuwing en innovatie zijn dan niet meer mogelijk, waardoor de politie niet meer

---

¹ De basisvoorzieningen zijn de Basisvoorziening Handhaving, Basisvoorziening Opsporing en Basisvoorziening Informatie.

slagvaardig kan inspelen op nieuwe veiligheidsvraagstukken in de samenleving. Verlaging van de beheerkosten is noodzakelijk en dringend.

Informatie-uitwisseling

Om Nederland veiliger te maken moeten regionale en landelijke eenheden van de Nationale politie nauw samenwerken. Deze samenwerking is afhankelijk van informatievoorziening en ICT. De tekortschietende informatie-uitwisseling tussen politiemensen en tussen eenheden van de politie is al lang een knelpunt. De oorzaken van dit knelpunt liggen onder andere in de verschillen in de werkprocessen, de ondersteuning van het politiewerk door ICT-systemen en de omgang met informatie door politiemensen.

Ook in de samenwerking met private en publieke partners en burgers is informatie-uitwisseling belangrijk. Politie en partners zijn sterk afhankelijk van elkaars informatie voor de gemeenschappelijke aanpak van veiligheidsvraagstukken in de samenleving. Bij politie en ketenpartners bestaat grote behoefte om de informatie-uitwisseling sterk te verbeteren.

1.2 Onderzoek Algemene Rekenkamer

Naar aanleiding van de bovengenoemde knelpunten en het uitblijven van één landelijke informatievoorziening heeft de Algemene Rekenkamer in 2011, op verzoek van de Tweede Kamer en de minister, onderzoek gedaan naar de stand van zaken van de ICT bij de politie. De Algemene Rekenkamer heeft de knelpunten en oorzaken onderzocht en aanbevelingen gedaan op het terrein van besluitvorming, governance (sturing, beheersing, verantwoording en toezicht) en functioneren van de basisvoorzieningen. Deze aanbevelingen hebben bij het opstellen van het Aanvalsprogramma centraal gestaan (zie Bijlage B), waarbij de minister alle aanbevelingen onverkort heeft overgenomen in het Aanvalsprogramma. Daarnaast zijn lessen getrokken uit het verleden en maatregelen getroffen om te voorkomen dat dezelfde fouten worden gemaakt.

1.3 Aanvalsprogramma

De bovengenoemde knelpunten van de informatievoorziening en de noodzaak van één landelijke informatievoorziening bij de politie zijn voor de minister aanleiding om het Aanvalsprogramma Informatievoorziening Politie 2011-2014, op te stellen en de Tweede Kamer hierover te informeren. Met de uitvoering van dit Aanvalsprogramma worden de ernstige en hardnekkige knelpunten opgelost, waarmee de politie al jaren kampt. De uitvoering van het Aanvalsprogramma loopt door tot en met 2017.

Vorbereiding

Het Aanvalsprogramma is een ambitieus, complex en omvangrijk programma. Gezien deze aard van het Aanvalsprogramma is het jaar 2012 het meest concreet uitgewerkt. Tijdens de uitvoering van het Aanvalsprogramma zal vanaf 2013 het Aanvalsprogramma jaarlijks worden aangescherpt binnen het budgettaire kader. Er is naast de aanbevelingen van de Algemene Rekenkamer gebruik gemaakt van de aanbevelingen van andere onderzoeken

naar ICT bij de politie en de overdracht van de verantwoordelijkheid voor de voorziening tot samenwerking Politie Nederland (vtsPN) van het Korpsbeheerdersberaad aan de minister.

Het Aanvalsprogramma is, in opdracht van de minister, opgesteld door de landelijk CIO politie. Het ministerie, de kwartiermaker Nationale politie, het CIO-office en de vtsPN hebben bijgedragen aan het opstellen van het Aanvalsprogramma. De huidige korpsbeheerders en korpschefs zijn geïnformeerd. Verder heeft afstemming plaatsgevonden met het Ministerie van Financiën. Tenslotte is het Aanvalsprogramma voorgelegd aan het Openbaar Ministerie.

Uitvoering

Het belang van het slagen van het Aanvalsprogramma voor politiemedewerkers, Nationale politie, partners, burgers en de minister is groot. De belangrijkste voorwaarden voor het slagen van het Aanvalsprogramma zijn krachtig leiderschap, vorming van de Nationale politie en integrale en transparante ICT-governance. Krachtig leiderschap is vanaf de start nodig en omvat het vasthouden aan de richting van het Aanvalsprogramma, het managen van verwachtingen en het vasthouden aan architectuur en procesuniformering. Bij krachtig leiderschap hoort ook het nemen van besluiten en het afdwingen van de uitvoering daarvan. De vorming van de Nationale politie betekent vooral centrale leiding van de politie en directe verantwoordelijkheid van de minister voor het beheer. Het gemeenschappelijk belang moet voor het individuele belang van een eenheid gaan. Transparante en integrale ICT-governance omvat centrale sturing, heldere besluitvorming en krachtige doorzetting van besluiten op het gebied van informatievoorziening en ICT. Het uitblijven van één informatievoorziening en het ontbreken van doorzettingsmacht waren belangrijke redenen om de Nationale politie te vormen.

Door de uitvoering van het Aanvalsprogramma krijgen politiemedewerkers waar zij behoefte aan hebben. Eén informatiehuishouding die hen helpt om hun werk effectief en efficiënt uit te voeren. ICT die meewerkt in plaats van ICT die tegenwerkt!

Start

In het voorliggende document wordt het Aanvalsprogramma beschreven, inclusief een omschrijving van de doelen, beoogde resultaten, aanpak, randvoorwaarden, planning, begroting en governance. Aan de start van het Aanvalsprogramma moeten de deelprogrammamanagers en de andere sleutelfunctionarissen in de uitvoering van het Aanvalsprogramma worden benoemd. De deelprogramma's worden in het voorliggende document op hoofdlijnen beschreven. Voor de uitvoering van het Aanvalsprogramma worden gedetailleerde plannen voor de deelprogramma's opgesteld.

2. Afbakening

2.1 Doelen

De doelen van het Aanvalsprogramma zijn als volgt:

1. *Meer gebruiksgemak en grotere bruikbaarheid van systemen voor politiemensen*; Het verminderen van het tijdsbeslag op politiemensen bij het invoeren en bevragen van gegevens is bittere noodzaak. Het aanvalsprogramma stelt politiemensen centraal en sluit aan op het actieprogramma bureaucratie “minder regels, meer op straat”.
2. *Minder uitval van systemen en verlies van gegevens*; Het volledig uitsluiten van uitval van systemen en verlies van gegevens is zowel technisch als financieel onmogelijk, maar moet tot een aanvaardbaar niveau worden verminderd. Langdurige uitval van systemen zoals vorig jaar in Noordoost-Nederland is onaanvaardbaar.
3. *Meer en betere informatie-uitwisseling binnen de politie en tussen politie en partners*; Binnen de politie is informatie is niet altijd beschikbaar op het juiste moment en op de juiste plaats. Ook de informatie-uitwisseling met private en publieke partners schiet tekort.
4. *Meer flexibiliteit en toekomstvastheid van de informatievoorziening*; De politie wordt steeds geconfronteerd met nieuwe veiligheidsvraagstukken. Nieuwe taken, zoals het surveilleren op internet en het verwerken van beeldmateriaal van burgers, moeten duurzaam vorm krijgen. Dit vraagt om een technische infrastructuur die flexibel en duurzaam is.
5. *Lagere kosten van de informatievoorziening en ICT, vooral op het terrein van beheer*; De politie geeft momenteel ruim 13% van haar budget uit aan ICT. Het overgrote deel van het ICT-budget gaat op aan het beheer van bestaande systemen. Als de huidige ontwikkeling zich voortzet, dan zal het ICT-budget volledig moeten worden ingezet om de beheerskosten van de in gebruik zijnde systemen te financieren. De politie zal dan niet meer in staat zijn om noodzakelijke vernieuwingen en innovaties op het terrein van ICT door te voeren. Hierdoor kan niet slagvaardig worden geanticipeerd op ontwikkelingen in de maatschappij en de daaruit voortkomende veiligheidsvraagstukken.

Het Aanvalsprogramma draagt hiermee bij aan de doelen van de Nationale politie.

2.2 Resultaten

Het beoogde resultaat van het Aanvalsprogramma is een bruikbare, gebruiksvriendelijke, betrouwbare, veilige, flexibele, toekomstvast en betaalbare informatievoorziening voor de politie (inclusief de Politieacademie) realiseren. De informatievoorziening van meldkamers

maakt geen deel uit van het Aanvalsprogramma. Onder leiding van de portefeuillehouder Informatievoorziening van het Veiligheidsberaad wordt een visie op de informatievoorziening en ICT van de meldkamers ontwikkeld. De besluitvorming over deze visie kan leiden tot een verbreding van de scope van het Aanvalsprogramma.

2.2.1 Resultaten tot en met 2017

De belangrijkste resultaten van het Aanvalsprogramma zijn als volgt:

1. *Verbeteren en borgen van de continuïteit van de bestaande ICT-infrastructuur op de korte termijn:* Hiertoe worden de aanbevelingen van de Algemene Rekenkamer, Het Expertisecentrum en de Inspectie OOV uitgevoerd. Deze maatregelen omvatten het direct wegnemen van bestaande continuïteitsrisico's, het standaardiseren van de ICT-infrastructuur ook bij de korpsen, het saneren van systemen, het centraliseren van systemen en het uiteindelijk sluiten van de bestaande computercentra.
2. *Verbeteren van de bestaande systemen om te voldoen aan de behoeften van politiemensen, mits deze verbeteringen nodig zijn, en functioneel en technisch verantwoord zijn.* De huidige basisvoorzieningen moeten op een zorgvuldige wijze worden vervangen. Politiemensen kunnen en mogen niet met lege handen staan.
3. *Vernieuwen en vervangen van de huidige technische infrastructuur en applicaties.* Om het gebruiksgemak, de flexibiliteit en de koppelbaarheid van systemen te verbeteren, zijn fundamentele aanpassingen in het applicatielandschap nodig. In technische termen gaat het hierbij om een landelijk computercentrum voor de politie, de basisvoorzieningen die de werkprocessen ondersteunen en de voorzieningen voor bedrijfsvoering.

2.2.2 Resultaten 2012

De ondersteuning van het politiewerk en de samenwerking met partners door ICT-systemen wordt, vooruitlopend op de vernieuwing, al op de korte termijn stapsgewijs verbeterd, opdat de politie en haar partners effectiever en efficiënter moeten werken en moeten inspelen op nieuwe veiligheidsvraagstukken in de samenleving. Verbetering, mits technisch verantwoord en beheersbaar, is nodig: het wachten op vernieuwing van de ICT is onwenselijk.

In 2012 zullen in elk geval de volgende resultaten worden geboekt:

- De 16 meest gebruikte formulieren in de Basisvoorziening Handhaving worden vereenvoudigd, waardoor politiemensen minder gegevens hoeven in te voeren en minder administratieve handelingen hoeven te verrichten;
- De Basisvoorziening Opsporing wordt vervangen door een tijdelijke oplossing, waardoor politiemensen eenvoudiger en beter dossiers kunnen maken en beheren;
- De module Integraal Bevragen van de Basisvoorziening Informatie wordt in gebruik genomen, waardoor politiemensen met één voorziening alle belangrijke gegevens kunnen opvragen en over betere informatie kunnen beschikken;
- Het Intranet van de Nationale politie wordt in gebruik genomen, waardoor politiemensen op één plek informatie over de politie kunnen vinden.

Daarnaast worden de onderliggende organisatorische en technische voorzieningen verbeterd om de continuïteit en stabiliteit van de systemen te vergroten.

2.3 Sporen en deelprogramma's

Het Aanvalsprogramma kent twee samenhangende *sporen*: continuïteit en vernieuwing. Het continuïteitsspoor betreft het waarborgen van de continuïteit van de bestaande ICT-infrastructuur (zie resultaat 1) en het verbeteren van de bestaande systemen (resultaat 2). *Vernieuwing* betreft het vernieuwen en vervangen van de huidige infrastructuur en applicaties (resultaat 3).

Om de sporen van het Aanvalsprogramma uit te voeren, worden vijf deelprogramma's gestart. Het continuïteitsspoor wordt ingevuld door het deelprogramma Continuïteit. Het vernieuwingspoor wordt ingevuld door de deelprogramma's Vernieuwing Basisvoorzieningen, Vernieuwing voorzieningen Bedrijfsvoering en het Landelijk Computercentrum Politie. Het programma Business schept verder de voorwaarden voor de uitvoering van de andere deelprogramma's. Het onderdeel Functionele Verbeteringen wordt vanuit het deelprogramma Business geleid en valt deels in het spoor continuïteit en deels in het spoor vernieuwing. Tenslotte is transitie een gemeenschappelijk vraagstuk voor alle deelprogramma's.

Deelprogramma Continuïteit

Het deelprogramma Continuïteit draagt zorg voor een stabiele ICT-dienstverlening, waarin technische en functionele verbeteringen en aanpassing aan wetgeving gecontroleerd kunnen worden doorgevoerd. Verzoeken tot aanpassingen aan of verbeteringen van de dienstverlening worden alleen na beoordeling van de continuïteitsrisico's gecontracteerd. De uitvoering van de afspraken wordt doorlopend gerapporteerd en getoetst. De continuïteit kent twee onderdelen: de huidige voorzieningen in de lucht houden (technische continuïteit), en technische applicatiesanering en centralisatie doorvoeren.

Deelprogramma Vernieuwing basisvoorzieningen

Voor veel politiemensen zijn de BVH en BVO de basisvoorzieningen die ondersteunen bij het vastleggen van informatie en het maken van dossiers in het kader van hun werk. Veel gebruikers zijn niet tevreden over het gebruikersgemak van BVO en BVH. BVH en BVO moeten worden vernieuwd, omdat het technisch fundament verouderd is en het beheer van deze basisvoorzieningen steeds moeilijker en complexer wordt. De verbetering en vernieuwing van de informatievoorziening moet dicht bij de realiteit van de dagelijkse politiepraktijk blijven. De visie is dat een nieuwe basisvoorziening, ter vervanging van BVH en BVO, binnen enkele jaren in gebruik genomen kan worden (de Basisvoorziening Politie).

Deelprogramma Voorzieningen bedrijfsvoering

Bij de start van de Nationale politie moet een aantal voorzieningen gerealiseerd zijn om de bedrijfsvoering van de politie mogelijk te maken. Door het vervallen van oude rechtspersonen en de oprichting van één nieuwe rechtspersoon ontstaat de noodzaak om een aantal aanpassingen in applicaties op korte termijn door te voeren. Ook is deze aanpassing noodzakelijk om de beheersing en sturing op financiën, personeel en middelen op nationaal niveau mogelijk te maken (Dag 1 Gereedheid). Daarnaast gaat dit deelprogramma over de informatiesystemen die de bedrijfsvoering van de politie voor de

middellange termijn (tot 2015) ondersteunen. Hiertoe worden in gebruik zijnde informatiesystemen eventueel aangepast om landelijk ingezet te kunnen worden. Door de inrichting van bestaande informatiesystemen voor de middellange termijn wordt de ruimte gecreëerd om de bedrijfsvoeringsprocessen volledig te standaardiseren.

Deelprogramma Landelijk Computercentrum Politie (LCP)

Het Landelijk Computercentrum Politie (LCP) is de toekomstige ICT-dienstverlening die wordt beheerd, geëxploiteerd en geleverd aan de Nationale politie. Het LCP komt tot stand door de sanering en centralisatie van de huidige ICT-dienstverlening die onder architectuur wordt uitgevoerd in het kader van deelprogramma Continuïteit. Het deelprogramma LCP reikt hiertoe het deelprogramma Continuïteit vooraf de kaders aan en bewaakt voortdurend de naleving daarvan.

Deelprogramma Business

Het deelprogramma Business moet de sporen Continuïteit en Vernieuwing verbinden met de activiteiten van de politie (en haar partners). Het deelprogramma Business heeft tot doel om de informatievoorziening van de politie aan te laten sluiten bij de behoefte van politiemensen en de politie klaar te stomen voor het in gebruik nemen van de nieuwe informatievoorziening. Daarbij zijn het ontwerp van de organisatie, het inrichtingsplan, de bedrijfsarchitectuur en de harmonisatie van de werkprocessen leidend.

Functionele verbetering

Tot de nieuwe basisvoorzieningen gereed zijn, moet het politiewerk worden ondersteund door de bestaande ICT-systemen. Echter, politiewerk is voortdurend aan verandering onderhevig, zoals wijzigingen in wet- en regelgeving of wijzigingen in het werkproces bij ketenpartners. Vanwege deze veranderingen zullen de komende jaren ook de bestaande ICT-systemen functioneel moeten worden verbeterd. Veelal zit hier een dusdanige tijdsdruk op dat deze functionaliteit niet gerealiseerd kan worden in de vernieuwing van de basisvoorzieningen en daarom eerder gerealiseerd moet worden. Deze functionele verbeteringen zijn onderdeel van het deelprogramma Business.

Transitie

De uitvoering van dit Aanvalsprogramma is omvangrijk en complex door de vele veranderingen die worden ingezet op het terrein van werkprocessen, informatievoorziening en ICT. De transitie moet daarom nadrukkelijk worden gestuurd, want transitie brengt frictie, en daarmee risico's met zich mee. Gelijktijdig mag de continuïteit van het politiewerk niet in gevaar komen. De verantwoordelijkheid voor het aansturen van de transitie wordt belegd bij de deelprogramma's en het totale programma.

2.4 Uitgangspunten

- De informatiepositie van de 'diender' staat centraal;
- Het Aanvalsprogramma sluit aan bij het programma voor de vorming van de Nationale politie en bij de uitgangspunten en inrichtingsprincipes van de Nationale politie;

- De aanbevelingen van de Algemene Rekenkamer in haar rapport “ICT Politie 2010” worden uitgevoerd;
- De verhouding qua kosten voor exploitatie en beheer van systemen enerzijds en innovatie en vernieuwing anderzijds moet aanzienlijk worden verbeterd ten opzichte van 2011, zodat de politie meer armslag heeft om in te spelen op ontwikkelingen in de samenleving.
- Strategie en architectuur op terrein van business, informatievoorziening en ICT vormen het kader voor de uitvoering van het Aanvalsprogramma. Het rapport van de Algemene Rekenkamer laat zien dat de ICT problemen bij de politie nooit zullen worden verholpen zolang er onvoldoende sprake is van standaarden in de inrichting van de organisatie en de werkprocessen. De businessstrategie wordt opgesteld door het programma Nationale politie. De strategieën en architecturen op het gebied van informatievoorziening en ICT worden direct na de start van het Aanvalsprogramma opgesteld, waarbij standaard methoden worden gebruikt.
- Het Aanvalsprogramma sluit aan op het informatiebeleid van de ketens waaraan de politie deelneemt, en de Rijksoverheid en maakt waar mogelijk of verplicht gebruik van de in dit kader ontwikkelde informatie- en ICT-voorzieningen zoals de basisregistraties;
- Een strategie ten aanzien de uitbesteding van diensten aan de markt wordt voor de start van de vernieuwingsprogramma’s op gesteld. De politie kent nog veel zelf ontwikkelde en beheerde ICT. Om bij de tijd te blijven en kosten te verlagen is het onvermijdelijk dat de politie meer doet met en overlaat aan andere partijen;
- Alle projecten en ICT voorzieningen (van beeldscherm tot computercentrum), zowel bij de vts Politie Nederland als de korpsen vallen onder centrale sturing. Specifieke stuurgroepen die afzonderlijke projecten aansturen komen onder de scope van dit Aanvalsprogramma te vallen en worden opgenomen in de programmaorganisatie;
- Met de uitvoering van het Aanvalsprogramma wordt voldaan aan wet- en regelgeving, waaronder de Wet politiegegevens en Wet bescherming persoonsgegevens.
- De standaarden PRINCE2 en MSP (Managing Successful Programmes) worden toegepast;
- ICT-kosten moeten uniform worden geadmistreerd, het programma Nationale politie zorgt hiervoor;
- Alleen zeer specialistisch personeel wordt extern ingehuurd;
- Extra budget ten opzichte van het taakstellende programmabudget moet structureel binnen de begroting van de politie worden opgevangen.

2.5 Randvoorwaarden

Het succes van de uitvoering van het Aanvalsprogramma is afhankelijk van de onderstaande randvoorwaarden:

- Krachtig leiderschap van de functionarissen in de top van de programmaorganisatie;
- Tijdige vorming van Nationale politie;
- Integrale, transparante ICT-governance;
- Brede acceptatie van het Aanvalsprogramma en de onderdelen daarvan door politiemensen;
- Adequaat inzicht in het absorptievermogen van de eenheden van de Nationale politie;

- Brede bereidheid, als onderdeel van de cultuur van de politie, om het gemeenschappelijk belang te laten prevaleren boven het individuele belang;
- Selectieve uitbesteding, waarvoor in het deelprogramma LCP een strategie zal worden opgesteld;
- Voldoende kennis, ervaring en competenties van sleutelfunctionarissen in de programmaorganisatie;
- Voldoende specialistisch personeel;
- Voldoende financiële middelen.

2.6 Samenhang met andere programma's

Het Aanvalsprogramma Informatievoorziening wordt gelijktijdig uitgevoerd met de vorming van Nationale politie. Dit betekent dat er veel afhankelijkheden zijn, zoals de aanpassingen van de informatievoorziening en ICT ten behoeve van:

- De start van de Nationale politie;
- De vorming van één korps Nationale politie, bestaande uit één landelijke en tien regionale eenheden en één landelijke dienst voor bedrijfsvoering, het Politie Diensten Centrum;
- De herbelegging van taken binnen de Nationale politie.

Er ligt een wederzijdse afhankelijkheid met het programma Nationale politie. Er moet nadrukkelijk rekening worden gehouden met de (on)mogelijkheden van de ICT. Ambities van het Aanvalsprogramma en het programma Nationale politie moeten op elkaar worden afgestemd.

De onderstaande programma's hebben betrekking op het vergroten van slagkracht van de samenwerking van de politie met ketenpartners en kunnen niet los worden gezien van het Aanvalsprogramma:

- De keteninformatiseringsprogramma's, zoals het Programma Informatievoorziening Strafrechtsketen en het programma Informatievoorziening Jeugdketen;
- De invoering van nieuwe concepten, zoals de Zo Snel/Simpel/Slim Mogelijk (ZSM) en Frontoffice/Backoffice (FoBo);
- De operationele samenwerking in de veiligheidsregio's t.b.v. crisisbeheersing en rampenbestrijding;
- Het meldkamerdomein;
- De herinrichting van de strafrechtsketen.

Het Aanvalsprogramma zal actief verbinding leggen en samenhang bewerkstelligen met de bovengenoemde programma's. Uit het oogpunt van risicobeheersing zal deze samenhang scherp worden bewaakt door de LCIO.

3. Continuïteit

Het deelprogramma Continuïteit draagt zorg voor een stabiele ICT-dienstverlening, waarin technische en functionele verbeteringen en aanpassing aan wetgeving gecontroleerd worden doorgevoerd. Het deelprogramma Continuïteit vormt het loket naar de vtsPN organisatie. Het deelprogramma bepaalt 'wat' er moet gebeuren en contracteert dit met de vtsPN. De vtsPN vult vervolgens vanuit haar lijnverantwoordelijkheid het 'hoe' in. De vtsPN levert de ICT-diensten via zeven verzorgingsgebieden (zes regionale en één bovenregionale).

Verzoeken tot aanpassingen aan of verbeteringen van de dienstverlening worden na beoordeling op continuïteitsrisico's gecontracteerd. De uitvoering van de afspraken wordt doorlopend gerapporteerd (door vtsPN) en getoetst (door het deelprogramma).

Het deelprogramma Continuïteit kent twee onderdelen: de huidige voorzieningen in de lucht houden (technische continuïteit) en technische applicatiesanering en centralisatie.

3.1 Technische continuïteit

3.1.1 Opdracht en resultaten

Opdracht: Borging van de technische continuïteit van de huidige informatievoorziening voor de komende vier tot vijf jaar.

Resultaten:

- *Beschikbaarheidsafspraken dienstverlening (2012, daarna doorlopend)*

Het deelprogramma inventariseert in samenspraak met de overige deelprogramma's de eisen aan de functionaliteit en de beschikbaarheid van de huidige ICT-diensten. Het deelprogramma maakt op basis daarvan per dienst afspraken met de vtsPN. Voor 2012 betekent dit dat per dienst vastgesteld wordt wat de feitelijke beschikbaarheid is. Vervolgens worden er afspraken gemaakt over de huidige beschikbaarheid en over de ontwikkeling naar het vereiste niveau van dienstverlening.

- *Risicomonitor (doorlopend)*

Het programma moet steeds inzicht hebben in de continuïteitsrisico's in de dienstverlening. De vtsPN realiseert per dienst een structurele analyse en monitoring op continuïteitsrisico's en rapporteert hierover (2011).

De risicomonitor wordt gebruikt om continuïteitsrisico's te wegen, te prioriteren en te voorzien van maatregelen:

- Het deelprogramma Continuïteit geeft opdrachten aan de vtsPN om een dienst te saneren, vervangen of functioneel te verbeteren;
- De vtsPN neemt vanuit haar exploitatieverantwoordelijkheid technische of organisatorische maatregelen.

De risicobeperkende maatregelen worden plateaugewijs – per jaar – gepland en uitgevoerd.

- *Risicobeperkende maatregelen (2011/2012)*

De volgende maatregelen worden getroffen:

- Uitrol datacommunicatienetwerk (2012). In 2011 is de Basisvoorziening Netwerken aanbesteed. De voorziening wordt in de loop van 2012 volledig uitgerold;
- Noodzakelijke vervanging verouderde technologie voor toegang tot de systemen (Modernisering Citrix-infrastructuur, Refresh, 2012);
- Mede hierdoor complexiteitsreductie van de huidige omgeving;
- Centralisatie gegevensopslag (2012);
- Inrichting van een centrale omgeving voor opslag van gegevens, waardoor gegevens nog slechts op één plek worden opgeslagen.

3.1.2 Aanpak en uitgangspunten

- Verzoeken tot aanpassingen/functionele verbeteringen worden via één voordeur in behandeling genomen.
- Vernieuwing mag de continuïteit van de ICT-dienstverlening niet in gevaar brengen; eventuele knelpunten worden afgestemd en opgelost binnen het aangegeven governance-model.

3.2 Technische verbetering: sanering en centralisatie

3.2.1 Opdracht en resultaten

Opdracht: Houd de ICT-dienstverlening op orde door:

- Het technisch en gecontroleerd doorvoeren van de noodzakelijke functionele verbeteringen;
- Het uitvoeren van technische applicatiesanering;
- Het centraliseren en het consolideren van de ICT-dienstverlening;
- Het centraal aansturen van de ICT.

Resultaten:

- *Technisch geïmplementeerde functionele verbeteringen (doorlopend)*

Ieder verzoek tot aanpassing van de dienstverlening wordt vanuit het deelprogramma Business via het deelprogramma Continuïteit voorgelegd aan de vtsPN. De vtsPN beoordeelt vervolgens snel en effectief de impact en risico's voor continuïteit van de dienstverlening. De beoordeling leidt tot een advies aan het deelprogramma over de mogelijkheden en risico's die de gevraagde aanpassing oplevert voor de continuïteit van de ICT-dienstverlening. Vervolgens worden de benodigde technische aanpassingen met de vtsPN gecontracteerd en door de vtsPN gecontroleerd doorgevoerd.

- *Technisch gesaneerde applicaties (2011-2015)*

Dit resultaat heeft betrekking op het technisch saneren van applicaties. De sanering vindt plaats op aangeven vanuit het deelprogramma Business. De technische sanering kent de volgende componenten:

- Migratie van gebruikers naar de gekozen standaard;

- Het veiligstellen c.q. migreren van gegevens van applicaties die gesaneerd zijn;
- Verwijderen van de applicatie uit de technische omgeving indien dit geen risico's oplevert voor de overige dienstverlening.

De technische sanering zal de huidige exploitatieomgeving uiteindelijk minder complex maken. Dit leidt tot een betere beheersbaarheid en daarmee indirect lagere continuïteitsrisico's en beheerskosten.

- *Centralisatie technische omgeving (2012-2014)*

Het deelprogramma Continuïteit heeft voor de komende jaren een robuuste technische exploitatieomgeving nodig voor de realisatie van functionele verbeteringen en de technische sanering. Een robuuste omgeving is ook nodig om risicobeperkende maatregelen te kunnen treffen en doorvoeren. Hiertoe zal een centrale omgeving ingericht worden, die enerzijds landingsplaats en anderzijds voorportaal naar het Landelijk Computercentrum Politie is. Om die robuustheid te kunnen garanderen zal de centrale omgeving:

- Een vereenvoudigde technische architectuur kennen met een minimale diversiteit in platforms en technologieën;
- Technisch gescheiden zijn van de huidige exploitatieomgevingen in de bestaande computercentra;
- Alleen technologie bevatten waarvan de noodzakelijke kennis en de ondersteuning door de leverancier tot minimaal 2016 verzekerd is.

Nadat alle technologie en systemen gecentraliseerd zijn naar de robuuste centrale omgeving zullen de decentrale rekencentra gesloten worden vanuit de lijnorganisatie (2016-2017).

- *Implementeren centrale sturing op ICT-dienstverlening (2012/2013)*

De huidige lokale ICT-dienstverlening wordt onder centrale sturing gebracht en gecentraliseerd. Dit betreft de lokale netwerken, lokale ICT-apparatuur, vaste en mobiele werkplekken. Deze risicobeperkende maatregel houdt in dat er centraal technische standaarden gesteld, geïmplementeerd en gehandhaafd worden met betrekking tot deze ICT-dienstverlening.

3.2.2 Aanpak en uitgangspunten

- Functionele verbetering, centralisatie en sanering mogen de continuïteit van de huidige dienstverlening niet in gevaar brengen.
- De technische realisatie van functionele verbeteringen vindt zoveel mogelijk plaats op één locatie.

4. Vernieuwing

4.1 Inleiding

Onder Vernieuwing vallen drie deelprogramma's, namelijk: het deelprogramma Landelijk Computercentrum Politie (LCP), het deelprogramma Vernieuwing Basisvoorzieningen, en het deelprogramma Voorzieningen Bedrijfsvoering.

De deelprogramma's binnen Vernieuwing zijn verantwoordelijk voor zowel de vernieuwing op de lange termijn als het behouden en toevoegen van functionaliteit op de korte termijn. De focus ligt op het onder architectuur ontwikkelen en creëren van een solide, toekomstvaste set van basisvoorzieningen.

De vernieuwing van de basisvoorzieningen zal onder architectuur plaatsvinden. Hierbij zijn grofweg drie niveaus te onderscheiden:

1. Informatie over een incident (bijvoorbeeld een melding) wordt vastgelegd, inclusief vastleggen van streaming video, foto's, en input van sociale media enzovoorts. De politieorganisatie filtert en verrijkt deze informatie. De politie gaat vervolgens onmiddellijk aan de slag op basis van de informatie;
2. De informatie over een zaak wordt in een werkproces opgenomen en verwerkt. Onderdeel hiervan is het controleren van informatie en het vastleggen in geprotocolleerde documenten (bijv. een proces-verbaal). Informatie wordt gedeeld met ketenpartners;
3. De informatie die de politie heeft verkregen wordt objectief vastgelegd en deelbaar gemaakt. Op basis van de dataverzameling die op deze wijze ontstaat, kan de politie landelijke analyses uitvoeren, fenomeenonderzoek doen, informatiegestuurd optreden (IGP) enzovoorts. Het voorspellend vermogen van de politie neemt toe.

Het deelprogramma *Vernieuwing Basisvoorzieningen* behelst de belangrijkste systemen: de systemen die aansluiten op de primaire processen van de politie en die dagelijks worden gebruikt door de meerderheid van alle operationele functionarissen. Op dit moment gaat het concreet om de Basisvoorziening Handhaving, met al haar huidige "satelliëten" (gekoppelde systemen), de Basisvoorziening Opsporing en de Basisvoorziening Informatie (informatieontsluiting, bevraging en analyse).

Op korte termijn wordt er gewerkt aan administratieve lastenverlichting en het op een eenvoudigere manier invullen van gegevens. Op de lange termijn komt er een volledig nieuwe basisvoorziening (als vervanger van de BVH en BVO), die de gebruiker ondersteunt in het aanmaken, bewerken en afhandelen van aangiften, zaken en dossiers (de Basisvoorziening Politie). Verder wordt de Basisvoorziening Informatie doorontwikkeld. Voor de gebruiker levert dit een eenduidige set aan voorzieningen op ten behoeve van rapportage, uitwisseling, raadpleging en analyse van gegevens, waarmee de primaire politieprocessen ondersteund worden. Een overzicht van de planning van de Vernieuwingstrajecten is opgenomen in Bijlage F.

Het deelprogramma *Voorzieningen Bedrijfsvoering* richt zich op alle landelijk beheerde voorzieningen die nodig zijn voor de bedrijfsvoeringstaken (PIOFACH) van de politie. Deze voorzieningen worden in de komende jaren beïnvloed door de vorming van Nationale politie (Dag 1 Gereedheid) en het centraliseren van de bedrijfsvoeringstaken in het Politie Diensten Centrum. Als eerste worden de, hoogst noodzakelijke, stappen gezet om op dag één gereed te zijn voor de rechtsvorm Nationale politie. Van daaruit wordt de administratieve organisatie ingericht. Dit gebeurt waar mogelijk met bestaande applicaties (“best of breed”).

Tegelijkertijd wordt er een spoor gestart om de bedrijfsvoeringsprocessen en -voorzieningen zorgvuldig te herontwerpen, waar mogelijk gebaseerd op marktstandaarden en Rijksbreed afgesproken standaarden.

4.2 Deelprogramma Vernieuwing Basisvoorzieningen

Voor veel politiemensen zijn BVH en BVO de basisvoorzieningen waarmee informatie wordt vastgelegd en dossiers worden gemaakt (handhaving, noodhulp, basispolitiezorg, opsporing). Met BVI wordt informatie geraadpleegd. Veel gebruikers zijn niet tevreden over het gebruikersgemak van BVO en BVH. Hier moet – zoals eerder gesteld – echt een structurele verbetering worden gerealiseerd. Daarnaast wordt het beheer van deze basisvoorzieningen steeds moeilijker en complexer.

Om een structurele verbetering te bereiken moet de verbetering en vernieuwing van de informatievoorziening heel dicht bij de realiteit van de dagelijkse politiepraktijk blijven. Het toekomstbeeld is dat over enkele jaren een nieuwe BasisVoorziening Politie (BVP) in gebruik genomen kan worden, die het werk van veel medewerkers in de basispolitiezorg, handhaving en de opsporing ondersteunt. De verwachting is dat in 2014 de eerste modules van deze nieuwe basisvoorziening in gebruik genomen kunnen worden. De nieuwe BVP zal in eerste instantie de vervanger zijn van BVO en BVH (incl. satellieten) die circa 80% van de gebruikers in eerste instantie ondersteunt in hun werk. Voor overige (veelal specialistische) werkzaamheden bij de politie zijn al specifieke informatievoorzieningen (zoals bijvoorbeeld Vergunningenmodule, Transactiemodule, Landelijk Sporen Volgen, enzovoort) beschikbaar. Wel zal moeten worden beoordeeld hoe deze en andere voorzieningen “ingepast” kunnen worden in de nieuw te ontwikkelen informatie- en ICT-architectuur.

In de nieuwe basisvoorziening zal geen onderscheid meer worden aangebracht tussen handhaving en opsporing. Het systeem kenmerkt zich door gebruikersgemak: gegevens behoeven in principe slechts één keer ingevoerd te worden en deze invoer is ‘zo eenvoudig mogelijk’. De nieuwe basisvoorziening sluit goed aan bij de werkprocessen van ketenpartners (bijv. OM, KMar en BOD'en). De basisvoorziening wordt gebruikt voor het vastleggen van informatie en het maken van dossiers. De informatie is landelijk deelbaar en kan via een analysetool beschikbaar zijn voor landelijke inzicht, trends, analyses enzovoorts..

Realisatie van de gehele moderne set van voorzieningen en functionaliteiten vergt vanaf 2012 een doorlooptijd van drie jaar, waarna de feitelijke (organisatorische) implementatie

plaats kan vinden. Gezien de beperkte technische houdbaarheid van o.a. BVH en BVO binnen het deelprogramma Continuïteit, is het van groot belang dat het halen van de genoemde doorlooptijd nauwgezet bewaakt wordt door de Programmaraad.

Tot het moment dat het scenario en plan voor de vernieuwing van de basisvoorziening is vastgesteld, kan de volgende roadmap als voorstel gehanteerd worden:

Tijdelijk Basisvoorziening Politie	
2012	Opleveren architectuur voor de basisvoorziening, ontwerpprincipes
2012	Scenariokeuze
2012	Transitieplan
2012/2013	Opstellen functionele specificaties/use cases (kortcyclisch)
2012/2013	Selectie marktpartijen/producten
2014 e.v.	Start realisatie Bouw modules (kortcyclisch)
2014 e.v.	Organisatorische Implementatie modules (kortcyclisch, dus de diender krijgt snel de beschikking over opgeleverde functionaliteit)
2016	Gereed, de nieuwe basisvoorziening is beschikbaar voor alle gebruikers

Tot de nieuwe basisvoorziening in gebruik genomen kan worden, zullen BVO, BVH en BVI afzonderlijk beschikbaar moeten blijven voor de gebruiker. Per basisvoorziening is een roadmap op te stellen tot medio 2016, welke in Bijlage B zijn opgenomen.

4.3 Deelprogramma Voorzieningen Bedrijfsvoering

4.3.1 Dag 1 Gereedheid

Bij de start van de Nationale politie moet een aantal voorzieningen gerealiseerd zijn om sturing en verantwoording van de nieuwe organisatie mogelijk te maken. Door het vervallen van oude rechtspersonen en de invoering van één nieuwe rechtspersoon ontstaat de noodzaak om een aantal aanpassingen in applicaties op korte termijn door te voeren. Naast wettelijke verplichtingen is deze aanpassing noodzakelijk om de beheersing en sturing op financiën, personeel en middelen op korpsniveau mogelijk te maken.

Opdracht en resultaten

Richt de minimale voorzieningen in die noodzakelijk zijn om de start van de nieuwe rechtspersoon Nationale politie te faciliteren.

Aanpak en uitgangspunten

Om bovenstaande onderwerpen op dag één gereed te hebben is het noodzakelijk dat er helderheid is over de functionele behoefte die voortvloeit uit de organisatorische inrichting van de Nationale politie. Besluiten over de inrichting van de bedrijfsvoering van de Nationale politie zijn nog niet genomen. Uitgangspunt voor "Dag 1 Gereedheid" voor de politie is dat noodzakelijke voorbereidingen op korte termijn (tot ongeveer half 2012) bij voorkeur zoveel mogelijk organisatorisch worden opgelost (bijvoorbeeld via werkafspraken, procedures e.d.). Voor Dag 1 Gereedheid worden geen ICT wijzigingen doorgevoerd tenzij het niet anders

kan. Dit ter beoordeling van het deelprogramma Business. Eventuele noodzakelijke aanpassingen, bijvoorbeeld een landelijk intranet, worden gefinancierd uit de begroting van de kwartiermaker Bedrijfsvoering.

4.3.2 Middellange termijn

De Nationale politie moet snel aan de slag met een informatiehuishouding voor de bedrijfsvoering. Waar het in “Dag 1 Gereedheid” gaat over het absolute minimum om met de rechtspersoon Nationale politie te starten gaat het in deze paragraaf over die informatiesystemen die de bedrijfsvoering van de Nederlandse politie voor de middellange termijn (tot 2015) ondersteunen, inclusief een goede informatievoorziening naar het ministerie van V&J. Er wordt gebruik gemaakt van de voor Dag 1 Gereedheid ontwikkelde voorzieningen. Informatiesystemen (best of breed²) worden eventueel aangepast om landelijk ingezet te kunnen worden. Door de inrichting van de informatiesystemen voor de middellange termijn wordt de ruimte gecreëerd om de bedrijfsvoeringsprocessen volledig te standaardiseren en de visie te realiseren.

Opdracht en resultaten

Realiseer een set van voorzieningen en functionaliteiten, die voor de middellange termijn de bedrijfsvoering van de Nationale politie ondersteunen. Maak hiertoe gebruik van in gebruik zijnde informatiesystemen (best of breed) eventueel aangepast om landelijk ingezet te kunnen worden.

Aanpak en uitgangspunten

Na het vaststellen van de inrichtingsprincipes van de bedrijfsvoering Nationale politie wordt direct gestart met het beschrijven van werkprocessen die landelijk gebruikt worden op het terrein van bedrijfsvoering. Deze werkprocessen leiden tot specificaties.

Het ‘best of breed’ karakter van de middellange termijn oplossing voor de ondersteuning van de bedrijfsvoering impliceert dat vooral al in gebruik zijnde bedrijfsvoeringssystemen zullen worden aangepast volgens de gestelde specificaties. Gedurende het ontwikkeltraject zullen ervaren medewerkers uit de bedrijfsvoering actief betrokken zijn om voortdurend specificaties te controleren, bij te stellen en functionaliteit te testen.

4.3.3 Lange termijn

De eisen die vanuit de Politieorganisatie gesteld worden aan de ondersteunende bedrijfsprocessen (HRM, Financiën en Middelen) zijn niet wezenlijk anders dan de eisen die gesteld worden binnen andere (overheids)organisaties (PIOFACH). Met de vorming van de Nationale politie is het daarom zeker niet ondenkbaar dat voor de inrichting van de ondersteunende processen wordt samengewerkt met andere overheidsorganisaties.

Opdracht en resultaten

Realiseer een samenhangende verzameling van nieuwe voorzieningen ter ondersteuning van de geharmoniseerde en geïntegreerde bedrijfsvoering van de Nationale politie.

---

² Best of Breed (BOB) = de beste onder zijn gelijken, modules van verschillende gespecialiseerde leveranciers.

- Het primaire doel: Realiseer en implementeer een moderne set van gebruikersvriendelijke voorzieningen en functionaliteiten ter ondersteuning van de bedrijfsvoeringsprocessen. Doe dit binnen de door het deelprogramma Business vastgestelde uitgangspunten;
- Het secundaire doel: Maak met de realisatie en implementatie van de nieuwe voorziening bedrijfsvoering de uitfasering van de huidige applicaties voor bedrijfsvoering mogelijk.

Aanpak en uitgangspunten

Er is nog geen strategische keuze gemaakt voor de vernieuwing van de bedrijfsvoeringsvoorzieningen. Grofweg kan gesteld worden dat de realisatie van een gehele moderne set van voorzieningen en functionaliteiten na een keuze een doorlooptijd van enkele jaren heeft, waarna de feitelijke (organisatorische) implementatie plaats kan vinden. De implementatie van de nieuwe bedrijfsvoeringsvoorzieningen is afhankelijk van het absorptievermogen van de nieuwe organisatie, de Nationale politie.

De missie, visie en strategie bedrijfsvoering Nationale politie vormt de basis voor de inrichting van de bedrijfsvoeringssystemen. Deze inrichting dient te passen binnen de overheidsstandaarden.

4.4 Deelprogramma Landelijk Computercentrum Politie

Het Landelijk Computercentrum Politie (LCP) is de toekomstige ICT-dienstverlening die wordt beheerd, geëxploiteerd en geleverd aan de Nationale politie. Het LCP komt tot stand door de sanering en centralisatie van de huidige ICT-dienstverlening die wordt uitgevoerd in het kader van deelprogramma Continuïteit. Het deelprogramma LCP reikt hiertoe het deelprogramma Continuïteit vooraf de kaders aan en bewaakt voortdurend de naleving daarvan.

4.4.1 Opdracht en resultaten

Opdracht: Geef de kaders van het LCP aan en bewaak de naleving daarvan mede op basis van een risicoanalyse van de voorgenomen sanering en centralisatie van de huidige ICT-dienstverlening. De kaders zijn een ICT-architectuur, een sourcingstrategie (in- en/of uitbesteding) en een dienstverleningsconcept inclusief de producten- en dienstencatalogus. Tot de opdracht behoort ook het opstellen van een roadmap van de huidige naar de toekomstige ICT-dienstverlening.

Resultaten:

- Risicoanalyse (2011)

Het deelprogramma LCP voert een risicoanalyse uit van de beoogde sanering en centralisatie van de huidige ICT-dienstverlening die door de verzorgingsgebieden wordt beheerd, geëxploiteerd en geleverd. Het doel van deze risicoanalyse is het treffen van maatregelen, waaronder het stellen van kaders vooraf, opdat de transitie van de huidige naar de toekomstige ICT-dienstverlening (LCP) zo soepel mogelijk verloopt.

- Kaders:
  - *ICT-architectuur (2012)*

In 2012 wordt de ICT-architectuur opgesteld waaronder de sanering en centralisatie van de huidige ICT-dienstverlening wordt uitgevoerd door het deelprogramma Continuïteit.
  - *Sourcingstrategie (2012-2013)*

In 2012 worden de scenario's inzake in- en uitbesteding van ICT-dienstverlening onderzocht en wordt een sourcingstrategie opgesteld. De sourcingstrategie bevat antwoorden op de vraag welke ICT-diensten door het Politie Diensten Centrum zelf, of door samenwerkingsverbanden binnen de rijksoverheid of door commerciële marktpartijen worden geleverd.
  - *Dienstverleningsconcept (2013)*

In 2013 wordt op basis van de sourcingstrategie het dienstverleningsconcept opgesteld, waaronder: de in- en uit te besteden diensten; de producten- en dienstencatalogus; de interne taken op het gebied van regie, ontwikkeling, beheer, exploitatie en levering en de hiervoor benodigde competenties.

- Transitiepad (2014)

Het opstellen van roadmap voor de transitie van de huidige ICT-dienstverlening naar de toekomstige ICT-dienstverlening (LCP).

- Monitoring van transitie dienstverlening (2012-2017)

Het deelprogramma LCP bewaakt de sanering en centralisatie van de huidige ICT-dienstverlening en de transitie naar de toekomstige ICT-dienstverlening (LCP) op basis van de kaders en initiële risicoanalyse.

5. Business

5.1 Inleiding

De diender ervaart de huidige informatievoorziening als erg arbeidsintensief. Om dit te verbeteren moet de informatievoorziening vernieuwd worden. Het resultaat daarvan is dat de politiemedewerkers ervaren dat de ondersteuning van hun werk met ICT makkelijker en efficiënter wordt. Informatievoorziening helpt de diender.

Tot op heden is de politieorganisatie als geheel niet in staat geweest om eenduidig en consistent haar behoeftestelling richting de ICT dienstverlener te formuleren. Verder zijn de huidige basisvoorzieningen slechts gedeeltelijk uniform en worden de voorzieningen zeer divers gebruikt. Daarnaast bestaat er een groot arsenaal aan korps specifieke applicaties. De landelijke harmonisatie van werkprocessen is een voorwaarde voor het welslagen van het Aanvalsprogramma.

Het deelprogramma Business krijgt het mandaat om de politieorganisatie als behoeftesteller te vertegenwoordigen en tevens de politieorganisatie voor te bereiden op het implementeren en in gebruik nemen van de nieuwe informatievoorziening. Dit is inclusief het opstellen van de bijbehorende uniforme werkprocessen, gebaseerd op de bedrijfsarchitectuur die de kwartiermakers Nationale politie opleveren.

5.2 Doelstelling en resultaten

Het deelprogramma Business heeft tot doel om de informatievoorziening van de politie, oud en nieuw, zo goed mogelijk te laten aansluiten bij de daadwerkelijke behoefte van de diender op straat, en om de politieorganisatie klaar te stomen voor het in gebruik nemen van de nieuwe informatievoorzieningen.

Het deelprogramma Business levert de volgende door de LCIO vastgestelde producten op:

- Eén (aangepaste) informatiestrategie en informatiearchitectuur;
- Eénduidige werkprocessen;
- Functionele specificaties t.b.v. vernieuwing basisvoorzieningen.

Daarnaast levert het deelprogramma Business op:

- Informatiemanagementproducten;
- Specificaties t.b.v. functionele verbeteringen;
- Sanering van het applicatieportfolio.

5.2.1 Informatiearchitectuur

De kwartiermakers Nationale politie leveren een organisatieontwerp en een bedrijfsarchitectuur voor de Nationale politie op. Op basis hiervan stemt het deelprogramma een aangepaste informatiestrategie en een informatiearchitectuur af, die door de LCIO wordt ontwikkeld en vastgesteld.

5.2.2 Harmonisatie werkprocessen

Eénduidige werkprocessen van de politie vormen de basis voor elke behoeftestelling ten aanzien van de informatievoorziening. Het deelprogramma Business is verantwoordelijk voor het proces waarin de uniforme en eenduidige werkprocessen worden beschreven. Dit gebeurt onder architectuur, dat wil zeggen passend binnen de bedrijfs- en informatiearchitectuur.

De verantwoordelijkheid voor de validatie en implementatie van de werkprocessen ligt bij de korpsleiding Nationale politie (en haar ketenpartners zoals het OM). De borging van het beheer en onderhoud van werkprocessen is eveneens een lijnverantwoordelijkheid van de politieorganisatie en hoort bij het procesmanagement binnen de lijn.

5.2.3 Functionele specificaties t.b.v. vernieuwing basisvoorzieningen

Om vanuit de uniforme werkprocessen te komen tot vernieuwde informatiesystemen stelt het deelprogramma Business de functionele eisen en wensen ten aanzien van de basisvoorzieningen vast, op basis van de gevalideerde werkprocessen. Het vernieuwen van de basisvoorzieningen in kleine stappen vereist dat ook de functionele behoeftestelling in kleine stappen wordt opgesteld en gevalideerd. Een intensieve bijdrage vanaf de werkvloer is daarbij essentieel: tijdens het proces van vernieuwing is een continue participatie van de gebruikersorganisatie nodig. De gebruiker moet naast de programmeur zitten tijdens de realisatie van de basisvoorzieningen, de oplevering en bij de implementatie.

5.3 Informatiemanagement

Het deelprogramma Business voert een aantal activiteiten uit die zich afspelen op het terrein van Informatiemanagement en informatiearchitectuur. Deze activiteiten worden niet alleen gedurende het Aanvalsprogramma uitgevoerd. Na het Aanvalsprogramma dienen dergelijke activiteiten geborgd te worden in een lijnorganisatie, gelieerd aan de LCIO, die zich bezighoudt met informatiemanagement en vraagarticulatie.

Het deelprogramma Business levert voor informatiemanagement op aangeven van de LCIO het volgende op:

- Informatiearchitectuur;
- Prioriteitstelling t.a.v. de functionele behoeftestelling t.b.v. ICT Jaarplancyclus;
- Het verbeteren van de informatiecompetentie van de diender;
- Verwachtingsmanagement: het zorgen voor een reëel verwachtingspatroon bij de uitvoerende medewerkers door ze goed te informeren over de plannen rond de basisvoorzieningen;
- Verandermanagement: ondersteuning bij organisatieveranderingen die vanuit het Aanvalsprogramma noodzakelijk zijn;
- Monitoringsfunctie t.b.v. de transitieplanning: noodzakelijk om te borgen dat het absorptievermogen van de Nederlandse politie niet wordt overschreden, omdat daadwerkelijke ingebruikname van voorzieningen bij de politie vaak direct invloed heeft op de operationele capaciteit;
- Richtlijnen voor de sturing op het gebruik van de informatievoorzieningen;

- Prioriteitstelling van de functionele behoeftstelling die voortkomt uit innovatietrajecten van de politie. De innovatie komt voort uit het huidige Innovatieplatform ter ondersteuning van de LCIO. Het deelprogramma Business betreft de daaruit voortkomende vraag in de totale prioriteitstelling van het ICT Jaarplan;
- Richtlijnen op het gebied van informatiebeveiliging, autorisaties, gegevensbeheer en bescherming persoonsgegevens;
- Borging van project/risicomanagement-competenties: het bijbrengen van voldoende vaardigheden op het gebied van projectmanagement en risicomanagement bij politiemedewerkers die betrokken zijn bij de uitvoering van het Aanvalsprogramma.

5.4 Functionele verbeteringen

Het werk van de politie is voortdurend aan verandering onderhevig, zoals bijvoorbeeld bij wijzigingen in wet- en regelgeving, bij wijzigingen in het werkproces bij ketenpartners of noodzakelijk om het werk van de diender gemakkelijker te maken. Vanwege deze veranderingen zullen de komende jaren ook de bestaande systemen soms functioneel moeten worden aangepast. Veelal zit hier een dusdanige tijdsdruk op dat deze functionaliteit niet gerealiseerd kan worden binnen de structurele vernieuwing van de basisvoorzieningen en dus eerder gerealiseerd moeten worden.

In 2012 wordt het werk voor de diender gemakkelijker door de volgende verbeteringen:

- De 16 meest gebruikte BVH-formulieren zijn sterk verbeterd en worden landelijk ter beschikking gesteld. Dit betekent dat de invoer van gegevens sneller en gemakkelijker wordt;
- De huidige oude BVO wordt vervangen door een gebruikersvriendelijke opvolger. Proeven hebben uitgewezen dat de tijd achter de computer met 10 tot 25% verkort wordt. De invoer van gegevens en het maken van dossiers is aanzienlijk gemakkelijker. De nieuwe voorziening is multimediaal en het landelijk delen van informatie is sterk verbeterd.
- Het Integraal Bevragen (IB) van de verschillende politiesystemen wordt in 2012 voor alle politiemedewerkers landelijk beschikbaar gesteld. Voor de diender betekent dit met één druk op de knop alle informatie over bijv. een persoon te raadplegen is. De voorziening IB is in 2012 ook op de mobiele werkplek beschikbaar.
- Een landelijk Intranet komt voor alle politiemedewerkers beschikbaar in 2012. Hiermee wordt het mogelijk alle informatie over de politie op een zelfde wijze, gelijktijdig aan alle medewerkers beschikbaar te stellen. Dit landelijke intranet zal in de loop van de tijd uitgebreid worden met alle relevante informatie i.p.v. de huidige regionale intranetten.

Uit het oogpunt van de continuïteit van de ICT-systemen in de bestaande computercentra moeten functionele verbeteringen worden beperkt. Dit betekent wel dat de politie, de ketenpartners en de departementen terughoudend moeten zijn in hun behoefte aan functionele verbeteringen. De minister zal bij het aangaan van internationale verplichtingen, het doen van toezeggingen aan de Tweede Kamer en het ontwikkelen van veiligheidsbeleid vooraf de gevolgen voor de informatievoorziening en ICT bepalen en zo nodig de ambities moeten temperen. Dat geldt ook voor de politie. Alleen wat absoluut noodzakelijk is kan

gerealiseerd worden. De onderwerpen die gerealiseerd moeten worden binnen functionele verbetering, zullen via een prioriteitstelling worden opgenomen in het reguliere ICT jaarplan van de Nationale politie.

Functionele Verbeteringstrajecten voldoen aan de architectuur en de landelijke kaderstelling en daarnaast in ieder geval aan één of meerdere van de hieronder staande selectiecriteria:

- Voldoen aan wet- en regelgeving;
- Betere informatiepositie voor de diender³
- Administratieve lastenverlichting⁴
- Verbeteren van de technische continuïteit
- Toegankelijkheid naar de burger / burgerparticipatie
- Standaardiseren en harmoniseren van werkprocessen
- Bedrijfsvoering Nationale politie

Bij elk onderwerp zal een uitvoeringstoets plaatsvinden, waarbij via de ICT jaarplancyclus de impact op de ICT voorzieningen (continuïteitsrisico's), op de politieorganisatie (implementatie inspanning) en op financiële aspecten inzichtelijk gemaakt worden.

5.5 Sanering van applicaties

Een belangrijk onderwerp is het saneren van het applicatieportfolio, oftewel het verkleinen van de lijst met – bij de politie in gebruik zijnde – applicaties. Hiertoe wordt in drie jaar tijd het applicatieportfolio fors gereduceerd bij gelijkblijvende functionaliteit. Dit gebeurt op verschillende manieren:

- Ontdubbelen applicatieportfolio;
- Bij gelijksoortige toepassingen één landelijke standaard kiezen, de rest saneren;
- De functionaliteit van 'oude' applicaties toevoegen aan grotere (basis)voorzieningen;
- Het saneren, mede op ingeven vanuit de techniek. Dit omvat het saneren van toepassingen die zijn opgebouwd uit verouderde technische componenten (bijv. programmeertaal of database).

De vorming van de Nationale politie en de kwalitatieve invulling van sleutelposities in het Aanvalsprogramma zijn factoren die bepalend zijn voor de mate waarin effectief gesaneerd kan worden. Bestaande systemen op het gebied van analyse, bevraging, beeldbewerking, geografische informatie, kennismanagement en bedrijfsvoering worden gesaneerd. Ook het verouderde Herkenningsdienstsysteem (HKS) zal worden afgestoten. Daarnaast worden ruim 200 niet of nauwelijks gebruikte systeem buiten gebruik gesteld.

---

³ Rapport ARK

⁴ Kabinetsuitgangspunt

6. Transitie

6.1 Inleiding

De uitvoering van het Aanvalsprogramma is complex en behelst ingrijpende veranderingen op de onderstaande terreinen:

- *De business*: verandering van de huidige manier van werken (harmonisatie werkprocessen), verandering van de applicaties waar mee gewerkt wordt, en de manier waarop deze applicaties gebruikt worden;
- *De informatievoorziening*: transitie van de oude applicatieportfolio naar uiteindelijk een geheel nieuwe applicatieportfolio;
- *De ICT*: verandering van een ICT-infrastructuur met zeven verzorgingsgebieden via de realisatie van één gecentraliseerd rekencentrumsanering en centralisatie van de huidige ICT-dienstverlening naar uiteindelijk het Landelijk Computercentrum Politie;
- *Het kwartier maken*: de omvorming van zowel de politiekorpsen en de vtsPN tot één Nationale politie, inclusief de personele reorganisatie die hiermee gemoeid is.

Tegelijkertijd geldt voor de politie en de vtsPN dat de continuïteit van het operationele politieproces en de continuïteit van de rekencentra niet in gevaar mag komen. De transities moeten in samenhang worden gestuurd en bewaakt.

Een belangrijke activiteit van de programmamanager is het continu afstemmen van de voortgang van de uitvoering van de deelprogramma's en welk effect dit op de overige deelprogramma's heeft. De programmamanager dient niet alleen de interne voortgang van de deelprogramma's te volgen, maar juist de onderlinge afhankelijkheden.

6.2 Transitiestrategie

De strategie is om in kleine stappen onderdelen van de nieuwe informatievoorziening op te leveren die in de tijd gezien oude voorzieningen vervangen. Enerzijds vanuit technische complexiteitsreductie en beheersbaarheid, anderzijds omwille van het frequent aanbieden van vernieuwingen zodat de medewerker verbetering ervaart en het vertrouwen in de ICT terugkrijgt. De uitvoering van deze strategie zal in de praktijk vragen oproepen, zowel aan de gebruikerskant als aan de technologiekant.

Business:

Gebruikers zullen straks deels met de oude, deels met de nieuwe voorzieningen werken. Zij zullen een soepele overgang wensen, waarbij de gegevens van oude en nieuwe voorzieningen uitwisselbaar of aanvullend zijn. De volgorde waarin delen van het politieproces worden vernieuwd moet aansluiten bij de prioriteiten zoals die door de werkvloer worden gevoeld. Het spreekt vanzelf dat de politiemensen tijdig moeten zijn opgeleid zonder dat de opleidingsdruk de operationele slagkracht vermindert.

De business zal hierin aan de voorkant van het proces telkens bewuste keuzes moeten maken, maar ook aan de achterkant bij de oplevering de gebruikers voortdurend moeten

meenemen in de consequenties van de overgangperiode. Het lijnmanagement moet tijdig aangeven op welk moment het absorptievermogen van de organisatie overschreden dreigt te worden.

Technologie

Voor de ICT organisatie is het in de transitie van belang dat de oude en de nieuwe voorziening naast elkaar in productie kunnen zijn, om een geleidelijke overgang van oud naar nieuw te realiseren in plaats van een big-bang scenario met alle risico's van dien. Het is onvermijdelijk dat er gebruik gemaakt wordt van dezelfde database, waarbij de uitdaging is dat dit niet leidt tot gegevensverlies. Er zal een voordurende afweging zijn of gebruikerswensen, in de komende jaren, nog in de oude omgeving worden gerealiseerd of tijdens de bouw van de nieuwe voorzieningen. Deze afwegingen worden niet alleen ingegeven door gebruikersbelang, maar ook door aspecten als stabiliteit, continuïteit en betaalbaarheid.

Bij de feitelijke transitie van oud naar nieuw moet de beheerorganisatie competent en in staat zijn om de continuïteit te waarborgen. Cruciale kennis en expertise van medewerkers zal ook in de komende jaren schaars blijven. Vanuit het totale programma zal voordurend een afweging worden gemaakt of zij worden ingezet op het borgen van continuïteit of het vormgeven van de vernieuwing.

6.3 Transitiescenario's

De deelprogrammamanagers Vernieuwing Basisvoorzieningen, Voorzieningen Bedrijfsvoering en Landelijk Computercentrum Politie zijn verantwoordelijk voor het opstellen van de transitiescenario's. Voor wat betreft de vragen aan de business fungeert de deelprogrammamanager Business als contactpersoon; voor vragen aan de ICT kant is dit de deelprogrammamanager Continuïteit.

Een transitiescenario is een meerjarig plateaugewijs opgestelde planning van de totale transitie op het niveau van een deelprogramma. Het is een integraal document dat voor meerdere organisatieonderdelen van de politie richtinggevend is voor het sturen op de veranderingen in de structuur, de werkprocessen, competenties van medewerkers, in- of externe outsourcing, gebruikte technologie en benodigde financiën.

6.4 Transitierandvoorwaarden

De belangrijkste voorwaarden voor het slagen van het programma liggen in de ontwikkeling van de Nationale politie en het governance-model. Andere belangrijke randvoorwaarden zijn: informatie naar en acceptatie bij politiemensen; toetsing door de opdrachtnemer van het absorptievermogen van de lijnorganisatie en ontwikkeling van een culturomslag bij het Nationale korps.

Tenslotte is een strategie voor in- en uitbesteding een belangrijke randvoorwaarde: welke taken doen we zelf en welke besteden we uit? Met name daar waar sprake is van vernieuwing zal het sourcingsvraagstuk moeten worden beantwoord. Dit betreft de vernieuwing van de basisvoorzieningen en bedrijfsvoering, maar zeker ook het Landelijk Computercentrum Politie. De bouw of realisatie van nieuwe applicatieportfolio's voor het primaire proces van de politie alsmede het vernieuwde applicatieportfolio voor bedrijfsvoering kan worden uitbesteed.

6.5 Aanvullende kennis en capaciteit voor het Aanvalsprogramma

Voor de uitvoering van het Aanvalsprogramma zijn senior programma- en projectmanagers; procesontwerpers, architecten, technisch ontwerpers, ontwikkelaars en beheerders nodig. Deze capaciteitsbehoefte moet bij de start van het Aanvalsprogramma worden vervuld. Natuurlijk zijn de benodigde competenties daarbij leidend. Eerst zal bekeken worden of de gewenste competentie binnen de Nationale politie of andere overheden aanwezig is of geschikt te maken is door middel van training en opleiding. Als dit niet het geval is worden opdrachten uitbesteed aan de markt. Alleen in het geval van zeer schaars specialistisch personeel zal externe inhuur plaatsvinden.

6.5.1 Extra capaciteit voor continuïteit, risicobeheersing en transitie

Voor de realisatie van de ambities zoals die in dit Aanvalsprogramma zijn verwoord, zal het nodig zijn om aanvullende capaciteit te verwerven. Het gaat om het aantrekken van expertise noodzakelijk voor de Continuïteit, Risicobeheersing en Transitie tot aan het moment van realisatie van de voorziening Landelijk Computercentrum Politie. Deze capaciteit is onder te verdelen in generieke en specifieke capaciteit. De generieke capaciteit heeft betrekking op dubbele beheerlast tijdens de transitie, de specifieke op tijdelijk benodigde specialistische kennis. Het transitietraject heeft een grote impact op de continuïteit en moet daarom kwalitatief op maat uitgevoerd worden. Primair wordt gekeken naar de beschikbare expertise binnen de Nationale politie (huidige korpsen en vtsPN). Indien de expertise niet aanwezig is dan wordt deze daarna gezocht binnen I-interim rijk en andere (semi-)overheidsinstellingen. Daarna zal deze capaciteit van buiten de overheid worden aangetrokken.

De tijdelijk benodigde capaciteit door de extra beheerlast in de transitieperiode loopt in 2014 op tot een extra van circa 135 FTE ten opzichte van de huidige personeelsomvang (inclusief de huidig toegestane externe capaciteit) en neemt daarna geleidelijk weer af. De verdeling tussen generieke en specifieke capaciteit is naar verwachting 70% / 30%. Indien specifieke capaciteit van buiten de overheid moet worden aangetrokken zal er in eerste instantie naar gestreefd worden om deze expertise op basis van een tijdelijke arbeidsovereenkomst aan de politie te binden. Daarna kan inhuur plaatsvinden binnen de Rijksnorm. De inzet van deze incidentele extra capaciteit is noodzakelijk om een verlaging van de structurele personeelsomvang van de beheerorganisatie mogelijk te maken. Op de langere termijn zal dan ook minder een beroep worden gedaan op externe expertise. De extra benodigde capaciteit voor beheer is van tijdelijke aard en is weer afgebouwd zodra de dienstverlening volledig is overgenomen door het Landelijk Computercentrum Politie;

6.5.2 Extra capaciteit voor migratie en ontwikkeling nieuwe voorzieningen

Naast de functionele verbeteringen aan de huidige applicaties, waarvoor vanuit de reguliere bezetting capaciteit beschikbaar is, worden in de periode 2014-2016 nieuwe basisvoorzieningen en bedrijfsvoeringvoorzieningen ontwikkeld. Het gaat hier om ontwikkelactiviteiten die in beginsel niet in eigen beheer zullen worden gedaan. Bij de financiële ramingen is uitgegaan van geschatte bedragen voor de aanschaf van toepassingen of de uitbesteding van de ontwikkeling van nieuwe voorzieningen.

Voor de ontwikkeling van nieuwe voorzieningen, waarvoor een inzet noodzakelijk geacht wordt van circa 250 FTE, worden werkpakketten in de markt gezet zodat er geen inhuur van externe capaciteit voor dit onderdeel nodig is.

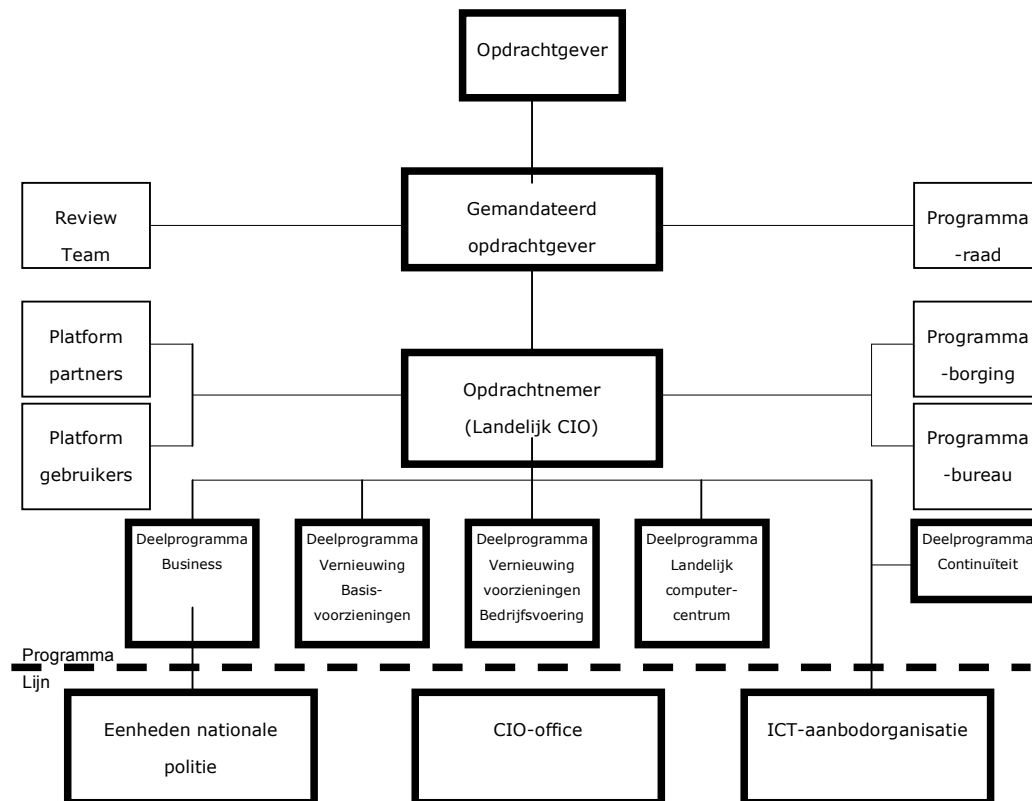
7. Governance

7.1 Uitgangspunten

- De governance wordt zo eenvoudig mogelijk gehouden;
- De bestaande overlegstructuren worden zo veel als mogelijk opgeheven;
- De lijnorganisaties en de programmaorganisatie worden gescheiden, de programmaorganisatie bepaalt het 'wat' en de lijnorganisaties het 'hoe';
- Een lijnorganisatie ondervindt geen zijsturing van de programmaorganisatie; een lijnorganisatie heeft een van de deelprogramma's als loket, waar resultaat- of inspanningsverplichtingen worden gemaakt;
- De werkzaamheden van de landelijke CIO en het CIO-office die strekken tot de uitvoering van het Aanvalsprogramma, maken deel uit van het Aanvalsprogramma en worden belegd in de deelprogramma's;
- Een deelprogrammamanager kan niet lid van de Programmaraad zijn en ook geen functie in de lijnorganisatie bekleden;
- De programmaorganisatie is niet de 'baas' van de lijnorganisatie;
- De continuïteit, verbetering en vernieuwing van de informatievoorziening van de politie wordt programmatisch aangepakt;
- Er is één samenhangende projectenportefeuille;
- De organisatorische, informatie en technische aspecten van resultaten van het Aanvalsprogramma worden steeds onder éénhoofdig project- en programmamanagement uitgevoerd.

7.2 Organogram

In onderstaand figuur is de organisatie van het Aanvalsprogramma weergegeven. Hoewel er verschillen zijn in de governance vóór en ná de oprichting van de Nationale politie is er voor één organogram gekozen. De verschillen betreffen de bemensing van onderdelen van de programma organisatie en hun bevoegden. In de beschrijving van de rollen in paragraaf 7.3 zijn de verschillen aangegeven.

De Directeur-generaal Politie van het Ministerie van Veiligheid & Justitie fungeert tot de oprichting van de Nationale politie als gemandateerd opdrachtgever, na de oprichting van de Nationale politie fungeert de korpschef Nationale politie als gemandateerd opdrachtgever.

7.3 Rollen

Opdrachtgever

De minister fungeert voor en na de oprichting van de Nationale politie als opdrachtgever. Voor de oprichting van de Nationale politie zijn de Transitieafspraken van toepassing. De opdrachtgever informeert volgens deze afspraken het Korpsbeheerdersberaad. Vooraf vindt afstemming met de gemandateerd opdrachtgever plaats.

De opdrachtgever:

- Stelt het Aanvalsprogramma en eventuele bijstellingen daarvan vast;
- Geeft de kaders aan waarbinnen het Aanvalsprogramma moet worden uitgevoerd en ziet toe op de naleving daarvan;
- Stelt jaarlijks de beoogde resultaten per deelprogramma vast, inclusief de daarvoor beschikbare budgetten;
- Bewaakt op hoofdlijnen de uitvoering van de Aanvalsprogramma en de efficiency, effectiviteit en kwaliteit van de organisatie(s) die het Aanvalsprogramma uitvoeren;
- Stuurt bij in het geval van ernstige knelpunten (en gebruikt daarbij zijn bevoegdheden);

- Informeert de Tweede Kamer over de voortgang van het Aanvalsprogramma.

Gemandateerd opdrachtgever

De directeur-generaal politie fungeert tot de oprichting van de Nationale politie als gemandateerd opdrachtgever; na de oprichting is dat de korpschef Nationale politie. Voor de oprichting van de Nationale politie informeert de gemandateerd opdrachtgever de Raad van Korpschefs. Vooraf vindt afstemming met de kwartiermaker Nationale politie en beoogd korpschef als lid van de Programmaraad en de opdrachtnemer vindt plaats.

De gemandateerd opdrachtgever:

- Stelt bijstellingen van het Aanvalsprogramma voor aan de opdrachtgever;
- Stelt jaarlijks de beoogde resultaten per deelprogramma voor aan de opdrachtgever, inclusief de daarvoor benodigde budgetten;
- Geeft aanvullende kaders aan waarbinnen het Aanvalsprogramma moet worden uitgevoerd;
- Verleent een mandaat aan de landelijk CIO;
- Stelt de benodigde financiële en personele middelen beschikbaar aan de LCIO;
- Legt driemaandelijks verantwoording af aan de opdrachtgever;
- Is eerste verantwoordelijke voor het realiseren van de opgenomen resultaten van het Aanvalsprogramma;
- Stelt de inrichting van de programmaorganisatie vast en bepaalt de personele invulling ervan.

De gemandateerde opdrachtgever is voorzitter van de Programmaraad, die de opdrachtgever ondersteunt. Een onafhankelijk Review Team adviseert (gevraagd en ongevraagd) de gemandateerd opdrachtgever en de opdrachtgever opdat de minister zijn verantwoordelijkheid kan waarmaken. Een belangrijk onderdeel van de advisering is een regelmatige toets of de uitvoering van het Aanvalsprogramma voldoet aan de oorspronkelijke visie, doelen en resultaten. Een dergelijke toets vindt plaats bij belangrijke besluiten zoals het vaststellen van de jaarlijkse resultaten. De Gateway Review methode kan hierbij worden gevolgd. Het Review Team bestaat uit zeer ervaren experts op het gebied van bestuur, informatievoorziening, ICT en organisatieverandering. De gemandateerd opdrachtgever zorgt voor de informatiestroom naar het Review Team. Hij informeert en adviseert de opdrachtgever over de aanbevelingen van het Review Team. De minister van V&J benut deze informatie bij zijn toezicht op de uitvoering van het Aanvalsprogramma en op de uitvoerende organisaties.

Landelijk CIO

De landelijk CIO is verantwoordelijk voor de informatievoorziening van de Nationale politie en is ook verantwoordelijk voor de realisatie van de in het Aanvalsprogramma opgenomen resultaten. De LCIO wordt ondersteund door een programmabureau en ontvangt advies van een onafhankelijke programmaborging als het gaat om de kwaliteit van resultaten en werkwijze.

De landelijk CIO:

- Bewaakt de uitvoering van het Aanvalsprogramma, stuurt binnen zijn mandaat waar nodig bij en escaleert ernstige knelpunten naar de gemandateerd opdrachtgever;
- Beheert het totale programmabudget;
- Stemt af met gebruikers en vertegenwoordigers van partners van de politie;
- Bewerkstelligt en bewaakt de samenhang tussen het vernieuwingsspoor en het continuïteitsspoor en tussen de deelprogramma's van het Aanvalsprogramma; Hieruit kunnen tussentijdse bijstellingen van de resultaten van het Aanvalsprogramma voortvloeien;
- Bewerkstelligt en bewaakt afhankelijkheden van andere programma's, projecten of lijnactiviteiten;
- Draagt zorg voor risicomangement;
- Is eindverantwoordelijk voor de Informatievoorziening;
- Rapporteert maandelijks aan de gemandateerd opdrachtgever.

Voor de volledige lijst met rollen en rolbeschrijvingen wordt u verwezen naar Bijlage C.

7.4 Relatie met de lijnorganisatie

Het lijnmanagement is verantwoordelijk voor het functioneren van de lijnorganisatie, het doorvoeren van veranderingen in de lijnorganisatie als gevolg van de uitvoering van het Aanvalsprogramma en het verzilveren van de baten daarvan. Het lijnmanagement geeft hiërarchisch en functioneel leiding aan medewerkers. Alleen in het geval medewerkers worden uitgeleend aan de programmaorganisatie, vindt aansturing rechtstreeks plaats vanuit het programma. Om meervoudige sturing vanuit het Aanvalsprogramma te voorkomen, fungeren de deelprogramma's Business en Continuïteit als enig aanspreekpunt voor respectievelijk de business en de vtsPN.

7.5 Bemensing

Naast leiderschap, vorming van de Nationale politie en ICT-governance is de bemensing van de uitvoerende functies van de programmaorganisatie een belangrijke succesfactor van het Aanvalsprogramma. Vooral de bemensing van de functies deelprogrammamanagers en het programmabureau is belangrijk. De vijf deelprogrammamanagers moeten over aantoonbare kennis, ervaring en competenties beschikken in het leiden van complexe programma's op het terrein van organisatie, bedrijfsprocessen, informatievoorziening en ICT in een sterk veranderende politieke / bestuurlijke omgeving. Kwaliteit moet voorop staan bij de benoeming van de sleutelfunctionarissen. In het Programmabureau moet adequate financiële expertise beschikbaar zijn. Dubbelfuncties in de programmaorganisatie mogen niet voorkomen. Zo kunnen de leden van de Programmaraad niet de functie van deelprogrammamanager (of projectmanager) vervullen.

8. Beheersing

8.1 Tijd- en capaciteitsbeheersing

De planning wordt voortdurend bewaakt, vooral het kritieke pad van deze planning, zodat tijdig bijgestuurd kan worden wanneer een afwijking op de planning dreigt. Een systeem van deelplanningen en masterplanning wordt hiertoe ingericht. Tot tijdbeheersing behoort ook het beheersen van de menscapaciteit binnen de programmaorganisatie, waarbij gebruik wordt gemaakt van de bestaande systemen voor urenplanning en –verantwoording. Capaciteitsbeheersing is belangrijk vanwege de parallelle sporen Continuïteit en Vernieuwing en de schaarste aan specialistisch personeel.

8.2 Budgetbeheersing en verantwoording

Er is een taakstellend budget beschikbaar voor de uitvoering van het Aanvalsprogramma. Voor de besteding zullen jaarlijks per deelprogramma een begroting en meerjarenraming worden opgesteld door de LCIO, waarin loon- en prijsstijgingen zijn verwerkt. De verplichtingen worden onder verantwoordelijkheid van de LCIO adequaat vastgelegd volgens de Comptabiliteitswet en de richtlijnen van de opdrachtgever.

De financiële beheersing binnen het financiële raamwerk vindt plaats door het vaststellen van taakstellende budgetten op basis van businesscases en project initiatie documenten (PID). Hier wordt in overeenstemming met de planning en controlcyclus over gerapporteerd. De (financiële) bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de verschillende rollen worden in een mandaatbesluit vastgelegd. Aanpassingen van en verschuivingen tussen deelbudgetten vinden plaats door de gemandateerde opdrachtgever, of door de LCIO tot een beperkt niveau. De opdrachtgever wordt hierover geïnformeerd.

In het geval dat de uitvoering van het Aanvalsprogramma overschrijdingen laat zien van het in de financiële paragraaf aangegeven meerjarenbeeld, dan wordt bekeken hoe bijgestuurd kan worden door concrete herprioritering van activiteiten en het tempo waarin de doelstellingen worden behaald. In ieder geval dient de continuïteit van de bestaande ICT van de politie geborgd te blijven. Voor aanpassingen van het totale budget is vooraf goedkeuring vereist van de opdrachtgever (de minister van V&J).

Verantwoording van de bestedingen zal in de aanlooperperiode naar de Nationale politie plaats vinden in de jaarrekening van de vtsPN. Hier is vooralsnog de LCIO-office beheersmatig in opgenomen. Na de start van de Nationale politie zal ook afzonderlijk in de jaarlijkse verantwoording over de besteding van middelen verantwoording worden afgelegd.

8.3 Kwaliteitsbeheersing

Kwaliteitsbeheersing heeft als doel om met betrekking tot resultaten, aanpak en organisatie het vooraf bepaalde niveau te behalen. Daarvoor wordt tijdens de uitvoering regelmatig

getoetst of de realisatie in de lijn der verwachting ligt. In het Aanvalsprogramma zijn drie niveaus van kwaliteitsbeheersing te onderscheiden, namelijk op het niveau van:

- Het Aanvalsprogramma als geheel, door het Review Team;
- De deelprogramma's, door het onderdeel Programmaborging;
- De projecten, door interne of externe auditors.

8.4 Informatiebeheersing

Informatiebeheersing omvat het gestructureerd en volgbaar beheren van alle relevante informatie ten behoeven van het goed kunnen functioneren van de programmaorganisatie, de transparantie van het programma en de totstandkoming van de producten. In de programmaorganisatie wordt een gemeenschappelijke informatievoorziening opgezet:

- Een gemeenschappelijke informatie-infrastructuur is ingericht met de formele stukken, programma- en projectdocumentatie en voortgangsrapportages;
- Een aantal sjablonen voor verslagen, rapportages en actielijsten;
- Een logboek waarin acties en besluiten worden vastgelegd.

8.5 Risicobeheersing

Risicomanagement is erop gericht continu risico's te signaleren die het slagen van het Aanvalsprogramma kunnen bedreigen. Gesignaleerde risico's worden beheerst om te kunnen voldoen aan de eisen die worden gesteld vanuit kwaliteitsbeheersing. Deze risico's worden bewaakt door de programmaorganisatie en geëvalueerd op passende opvolging. Het reviewteam toetst de onderlinge samenhang van de in de deelprogramma's benoemde risico's. De initiële risico's zijn geïnventariseerd en er zijn maatregelen voor opgenomen. Het overzicht van initiële risico's is opgenomen als Bijlage D.

De in het overzicht weergegeven risico's komen voor een belangrijk deel uit de in diverse rapporten (ARK, IOOV, Rookhuizen, HEC etc.) gesignaleerde problemen. Rode draad hierbij zijn de risico's ten aanzien van de besturing (doorzettingsmacht), het bouwen onder architectuur, het hanteren van een eenduidige programma, project en portfolio sturing, het betrekken van de werkvloer bij vernieuwingen en het organiseren van toezicht en het afleggen van verantwoording. De risicobeheersing wordt uitgevoerd door de deelprogramma's en ondersteund door het Programmabureau. Het Review Team en de Programmaborging bewaken de kwaliteit van de risicobeheersing.

8.6 Planning- en controlcyclus

De LCIO ziet er op toe dat er maandelijks aan de gemandateerde opdrachtgever een voortgangsrapportage, inclusief knelpunten en risico's wordt opgesteld. Deze maandelijkse rapportages vormen de basis voor de driemaandelijke rapportage aan de opdrachtgever en de rapportage van de opdrachtgever aan de Tweede Kamer. In de rapportages zal de Tweede Kamer op de hoogte worden gebracht van de ontwikkeling van de kosten van de uitvoering in relatie tot de daarvoor beschikbare budgetten en de eventueel noodzakelijke keuzes in prioritering.

9. Planning

De planning van het Aanvalsprogramma (zie Bijlage E) is een visuele weergave van de tekst in de voorgaande hoofdstukken. De planning is plateaugewijs opgesteld in jaarschijven.

Algemeen

Bijna alle deelprogramma's worden gekenmerkt door in eerste instantie een uitwerking van scenario's en sourcingskeuzes, vervolgens het doorlopen van een aanbestedingstraject en daarna realisatie.

Strategie en architectuur

Het realiseren van de bedrijfsstrategie en architectuur voor de Nationale politie, de informatiestrategie en architectuur van de Nationale politie alsmede de proces architecturen en ICT-strategie en architectuur liggen op het kritieke pad voor het spoor Vernieuwing en bevinden zich helemaal vooraan in de planning. Het effect hiervan is dat uitloop op deze activiteiten een even grote uitloop van het totale programma tot gevolg heeft.

Functionele verbetering

De trajecten voor functionele verbetering zijn gepland tot in 2014 (met als landingsplaats de in te richten centrale techniek binnen het spoor continuïteit). Daarna landen alle verbeteringen in de voorziening Landelijk Computercentrum Politie.

Vernieuwing Basisvoorzieningen en Voorzieningen Bedrijfsvoering

- In de planning is uitgegaan van een kort-cyclische en modulaire bouw van de vernieuwing van de basisvoorzieningen en bedrijfsvoeringssystemen, waarbij de implementatie van de eerste modules steeds reeds plaatsvindt terwijl de volgende modules gebouwd worden. Hierdoor ontstaat een dakpansgewijze ontwikkeling en implementatie;
- Deze twee deelprogramma's zijn *niet* planningsafhankelijk van de snelheid waarmee de voorziening Landelijk Computercentrum Politie gerealiseerd wordt: de systemen kunnen landen binnen het spoor Continuïteit.
- De twee deelprogramma's zijn voor het startmoment van de bouw afhankelijk van de doorlooptijd van de eerder benoemde architectuurkeuzes, de keuzes voor wat betreft sourcing en ontwikkelscenario's en een (Europees) aanbestedingstraject.
- De twee deelprogramma's zijn tijdens de ontwikkeling afhankelijk van het tempo waarin de business kort cyclisch haar functionaliteitsbehoefte en processen kan aanleveren aan de bouwers.

Landelijk Computercentrum Politie

Het tempo waarin de voorziening Landelijk Computercentrum Politie gerealiseerd wordt is in de huidige planning bepalend voor het moment waarop de huidige rekencentra in de verzorgingsgebieden gesloten kunnen worden, en ligt daarmee op het kritieke pad van het programma als geheel.

10. Financiën

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de kosten van het Aanvalsprogramma en de wijze waarop deze worden gefinancierd.

Kosten

De realisatie van het Aanvalsprogramma vergt tijdelijk aanvullende investeringen over de periode 2012-2017. Deze aanvullende investeringen leiden in de programmaperiode tot extra afschrijvings- en rentelasten. Deze hebben een tijdelijk verhogend effect op de exploitatielasten van de vtsPN. Daarnaast is er in de programmaperiode sprake van hogere exploitatielasten door de dubbele beheerlast tijdens de transitie en overige noodzakelijke uitgaven voor de uitvoering van het Aanvalsprogramma. De totale extra exploitatielasten in de programmaperiode worden voor de kabinetsperiode geraamd op € 201,9 mln. en voor de periode erna tot en met 2017 op € 124,1 mln.

Financiering

Voor de financiering van de extra exploitatielasten zijn aanvullende middelen vrijgemaakt binnen de begroting van de Nederlandse politie. Bij de junicirculaire 2011 is aan de korpsen bericht dat in 2012 een bedrag van € 150 mln. wordt gereserveerd, gedekt door de 25 korpsen en het KLPD. Daarnaast zijn op de balans van de vtsPN middelen beschikbaar voor een bedrag van € 51,9 mln. in de vorm van de her te bestemmen investeringsbijdragen korpsen. Voor deze kabinetsperiode is de financiering dan adequaat. Tevens zal een bedrag van € 124,1 mln. uit het eigen vermogen van de korpsen, dan wel Nationale politie, worden gereserveerd ten behoeve van deze resterende problematiek na deze kabinetsperiode. Vanaf 2018 wordt bij de vtsPN een besparing gerealiseerd van € 19 mln. oplopend tot € 58 mln. structureel in 2020. Hiermee worden deze middelen van € 124,1 mln. weer terugverdiend.

In mln.	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Totaal
Huidige kabinetsperiode	-33	-31	-96	-41,9			€ -201,9
Na deze kabinetsperiode				-56,1	-63	-5	€ -124,1 ¹

Tabel 1: Verloop extra exploitatielasten

Het Aanvalsprogramma wordt nader uitgewerkt in deelprogramma's en business cases. Daarbij zullen ook de kostenramingen steeds concreter worden. Budgetten zullen pas na besluitvorming over de deelprogramma's en business cases vrijgegeven worden. Uitgangspunt is dat de ramingen betreffende extra exploitatielasten in deze business cases in ieder geval binnen het totaal van de afgegeven raming van het Aanvalsprogramma blijven. Dat bedrag is taakstellend voor de uitvoering van het programma. De deelprogramma's en business cases wordt ook taakstellend gezien op de ramingen ten aanzien van de baten (structureel € 58 mln. vanaf 2020).

¹ Wordt vanaf 2017 taakstellend terugverdiend.

De uitvoering van het Aanvalsprogramma zal onder een stringente managementcontrol vallen zodat uitvoeringsrisico's tijdig gesignaleerd worden. Dreigende overschrijdingen zullen door herprioritering binnen het programma zelf worden opgevangen, waarbij de sporen continuïteit en verbetering voorrang hebben. De Tweede Kamer zal op de hoogte worden gehouden over de uitvoering van het Aanvalsprogramma: over de ontwikkeling van de kosten van de uitvoering in relatie tot de daarvoor beschikbare budgetten en de keuzes die bij eventuele herprioritering moeten worden gemaakt.

Bronvermelding

Onderstaande documenten zijn geraadpleegd of gebruikt ter referentie:

- Rapport ICT Politie 2010 (*Algemene Rekenkamer, 23 juni 2011*)
- Memorie van Toelichting Politiewet (*Ministerie van V&J, 29 juni 2011*)
- Programmaplan Nationale Politie (*Kwartiermaker Nationale Politie; 29 juli 2011*)
- Aanvalsplan Vermindering Bureaucratie (*Ministerie van V&J, 17 februari 2011*)
- Opdrachtbrief Nationale politie aan kwartiermakers regionale eenheden en landelijke eenheid, incl. bijlagen (*Ministerie van V&J, 29 juli 2011*)
- DAD Second opinion overdrachtsdocument vtsPN (*DAD, 8 juni 2011, versie 1.0*)
- HEC-rapport Onderzoek Verzorgingsgebieden vtsPN (*HEC, 8 juni 2011, versie 1.0*)
- Onderzoek Samenwerkingsafspraken Politie 2008 – stand van zaken 2010 (*Inspectie Openbare Orde en Veiligheid, mei 2010*)